

จุลสารส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง ฉบับที่ ๕ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

จุลสารส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย
ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง

มือลั่นกลางกริปไลน์...เป็นเหตุให้ถูกกักยาม

สมัยนี้...เป็นยุคที่โซเชียลมีเดียเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตผู้คนค่อนข้างมาก ใครๆ ก็ใช้สมาร์ทโฟน
ในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการเสพข่าวสารต่างๆ ไม่เว้นแม้แต่เด็กน้อยที่พ่อแม่ผู้ปกครองให้ใช้ดูการ์ตูนหรือเล่นเกม
การใช้โซเชียลมีเดียผ่านสมาร์ทโฟนได้กลายเป็นความเคยชินที่แทบขาดกันไม่ได้ กระทั่งในเวลาเข้าห้องน้ำ
ก็ไม่พลาดที่จะอ่านข่าว ส่งข้อความทางไลน์ หรือโพสต์ความในใจผ่านเฟซบุ๊ก!

แต่เหรียญย่อมมีสองด้านเสมอ การสื่อสารผ่านโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ ก็เช่นกัน ที่ย่อมมีทั้งข้อดี
และข้อเสีย บางครั้งด้วยความเคยชินและใช้งานง่ายจนอาจทำให้เกิดอาการพลั้งเผลอหรือ “มือลั่น” ระบายความทุกข์
หรือความอัดอั้นตันใจผ่านทางโซเชียลมีเดียดังกล่าว ที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร ผู้ร่วมงาน หรือบุคคลอื่นได้

วันนี้จึงขอนำคดีพิพาทที่เกิดจากการโพสต์ข้อความทางโซเชียลมีเดียเป็นเหตุมาเล่าเป็นอุทาหรณ์
และเป็นข้อควรระวังในการติดต่อสื่อสาร

โดยคดีนี้ เป็นคดีที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาในปี ๒๕๖๖ โดยเป็นเรื่องของตำรวจนายหนึ่ง
ได้โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัว และกริปไลน์หรือไลน์กลุ่มของที่ทำงานด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพลักษณะตัดพ้อ
ต่อว่าเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเห็นว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งต่อมาได้ถูกลงโทษ
ทางวินัยให้กักยาม และได้เป็นประเด็นพิพาทขึ้นสู่ศาลปกครองในที่สุด

เรื่องราวของคดีมีอยู่ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งรองผู้กำกับการสืบสวน ถูกกล่าวหาว่า
ได้โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กของตนเองและได้ส่งข้อความผ่านไลน์กลุ่มของสถานีตำรวจ (กลุ่มปิด) โดยใช้ถ้อยคำ
ที่แสดงถึงความไม่พอใจผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนและการประเมินของผู้บังคับบัญชาในลักษณะคำพูดที่ไม่สุภาพ
และมีการต่อว่าด่าทอกัน ซึ่งข้อความในไลน์กลุ่มจะมีรายละเอียดที่ทำให้ทราบหรือเข้าใจได้ว่ากำลังพูดถึงหรือ
สื่อเสียดตำรวจสองนายได้ที่ได้รับการประเมินดีกว่า

ตำรวจสองนายดังกล่าวเห็นว่า ข้อความของผู้ฟ้องคดีทำให้ตนเองได้รับความเสียหายและเสื่อมเสีย
ชื่อเสียง จึงร้องทุกข์กล่าวโทษฟ้องคดีเป็นคดีอาญา ในความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยการโฆษณาและนำเข้าสู่อินเทอร์เน็ต
ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
เมื่อพนักงานสอบสวนได้สอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว จึงส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการ โดยอัยการเห็นควรสั่งฟ้อง
ต่อศาลอาญาเฉพาะความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยการโฆษณาเพียงข้อหาเดียว ซึ่งในวันสืบพยานปรากฏว่า
ผู้ฟ้องคดีกับตำรวจผู้เสียหายสามารถตกลงกันได้ โดยให้ผู้ฟ้องคดีลงข้อความขอโทษในไลน์กลุ่ม ผู้เสียหายไม่ติดใจ
เอาความและประสงค์ถอนคำร้องทุกข์ เมื่อถอนคำร้องทุกข์แล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ศาลจึงจำหน่ายคดี

ในส่วนของการดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดได้มีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ เห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่าง
ไม่ร้ายแรง ฐานพระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจและประพฤตินในลักษณะที่
ไม่สมควรตามมาตรา ๗๘ (๑๐) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ (ใช้บังคับขณะนั้น)
จึงมีคำสั่งลงโทษกักยาม ๕ วัน ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค แต่ถูกยกอุทธรณ์

ผู้ฟ้อง...

ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า เหตุที่ได้ส่งข้อความไม่สุภาพลงไลน์กลุ่มดังกล่าว เนื่องจากตนรู้จักคุ้นเคยกับผู้เสียหายมานานและเป็นเพียงการหยอกล้อว่ากล่าวกันในไลน์กลุ่มปิดของสถานีดารวจ ซึ่งเป็นการกระทำที่เป็นปกติวิสัยของผู้ฟ้องคดี โดยมีวัตถุประสงค์ให้ข้าราชการตำรวจประพฤติดีประพฤติชอบ มิได้ทำให้เสียภาพพจน์ของตำรวจโดยรวม และไม่มีพยานหลักฐานแสดงได้ว่าข้อความดังกล่าว เป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจอย่างไร อีกทั้งโทษที่ลงนั้นหนักเกินไป

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่ลงโทษกักยามตน และเพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้บังคับการตำรวจภูธรภาค (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) รวมทั้งให้คืนสิทธิย้อนหลังไปจนถึงวันออกคำสั่ง และให้ได้รับขึ้นเงินเดือนตามปกติ

คดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชนะคดี โดยเห็นว่า การจะผิดฐานทำให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ต้องปรากฏผลแห่งการกระทำด้วยว่า มีการแตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการที่ได้รับทราบข้อความที่ผู้ฟ้องคดีส่งในไลน์กลุ่ม เมื่อรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในไลน์กลุ่มได้ให้ปากคำในฐานะพยานทำนองว่า ได้รับทราบข้อความดังกล่าวและอีกส่วนหนึ่งไม่ได้รับทราบข้อความ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่พิสูจน์ได้ว่าภายหลังจากผู้ฟ้องคดีส่งข้อความแล้ว ข้าราชการตำรวจในส่วนที่ได้รับทราบข้อความมีการแตกความสามัคคีกันอย่างไร จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานดังกล่าว ส่วนกรณีความผิดฐานประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างไร จึงพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษที่พิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นด้วย จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า คำสั่งลงโทษกักยามผู้ฟ้องคดี ๕ วัน ด้วยเหตุข้อความที่ผู้ฟ้องคดีโพสต์ลงเฟซบุ๊กและส่งในไลน์กลุ่ม ทำให้กระทบภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และทำให้เกิดการแตกความสามัคคีในหมู่ข้าราชการตำรวจ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเผยแพร่ข้อความผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัว โดยมีการใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม ไม่สุภาพ มีลักษณะส่อเสียด ซึ่งมีความหมายในทำนองว่า หากข้าราชการตำรวจคนใดมีผู้บังคับบัญชาที่ดี ข้าราชการตำรวจผู้นั้นอาจได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนสองขั้นโดยไม่ต้องปฏิบัติหน้าที่ และแม้ผู้ฟ้องคดีจะไม่ได้รับรู้ว่าหมายถึงข้าราชการตำรวจคนใดโดยเฉพาะเจาะจงก็ตาม แต่การเผยแพร่ข้อความดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามหลักเกณฑ์กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ หรือพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนโดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ซึ่งไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม

การกระทำดังกล่าวจึงอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารงานบุคคลและสร้างความแตกแยกระหว่างข้าราชการตำรวจ และอาจทำให้บุคคลทั่วไปที่ได้เห็นข้อความมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ทั้งที่ข้าราชการตำรวจต่างปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บังคับบัญชา รวมทั้งสถานีดารวจด้วย

ส่วนข้อความที่ผู้ฟ้องคดีเผยแพร่ลงไลน์กลุ่ม แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าเป็นการหยอกล้อว่ากล่าวกันเนื่องจากมีความสนิทสนมเป็นเวลานานก็ตาม แต่การส่งข้อความดังกล่าวย่อมทำให้ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในกลุ่มเข้าใจได้ว่าตำรวจที่ผู้ฟ้องคดีพาดพิงคือผู้ใด และเข้าใจว่ามีตำรวจสองนายที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนสองขั้นจากความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา มิใช่มาจากผลการปฏิบัติงาน อันเป็นการใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ตำรวจไม่พึงกระทำ

ส่วนกรณีศาลอาญาจังหวัดได้มีคำสั่งจำคุกคดี รวมทั้งตำรวจผู้เสียหายจะได้โยกย้ายไปรับราชการที่หน่วยอื่นแล้วก็ตาม แต่โดยที่การดำเนินคดีอาญามุ่งหมายควบคุมการกระทำของบุคคลในสังคมมิให้กระทำการที่กฎหมายกำหนดว่าเป็นความผิดอาญาเพื่อคุ้มครองสังคมโดยรวมให้มีความสุข ส่วนการดำเนินการทางวินัยเป็นมาตรการในการรักษาวินัยของข้าราชการที่มุ่งปราบปรามข้าราชการที่กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับกำหนด ซึ่งรวมถึงขนบธรรมเนียมของทางราชการด้วย

ดังนั้น แม้อาญาจะได้ระงับลงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) เนื่องจากตกลงกันได้ โดยไม่ว่าผู้ฟ้องคดีจะลงข้อความขอโทษแล้วหรือยังไม่ได้ลงก็ตาม แต่เมื่อรายงานผลการสืบสวนรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์กระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ผู้บังคับบัญชาย่อมมีอำนาจออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามควรแก่กรณีได้ และโดยที่โทษทางวินัยที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ คือ โทษกักยาม ซึ่งสูงกว่าโทษภาคทัณฑ์ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนตามกฎหมาย ก.ตร. ในเรื่องดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องจนก่อให้เกิดความคับข้องใจเกี่ยวกับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนของตน **ผู้ฟ้องคดีพึงต้องดำเนินการร้องทุกข์เป็นหนังสือ** โดยยื่นต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ อันเป็นการใช้สิทธิตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ทบทวนผลการพิจารณาอีกครั้ง

การกระทำของผู้ฟ้องคดีตามที่พิพาท **จึงถือเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ และการใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร** อันเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๗๘ (๑๐) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษกักยาม มีกำหนด ๕ วัน **จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย** และคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ย่อมชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน

ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกฟ้อง

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๑๘๒/๒๕๖๖)

คดีดังกล่าว นับว่าเป็นอุทาหรณ์เตือนใจข้าราชการตำรวจรวมทั้งข้าราชการทุกประเภท ในการใช้สื่อโซเชียลมีเดียโพสต์ข้อความ ในลักษณะไม่สุภาพ โดยอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นเพชบุรีหรือไลน์ ตลอดจนสื่ออื่นใดก็ตามที่ พึงจะต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและมีสติอยู่เสมอ อย่าเผลอมือลั่น! เพราะจะก่อให้เกิดปัญหาตามมา ซึ่งอาจถูกดำเนินคดีอาญาและถูกดำเนินการทางวินัยได้ดังเช่นในคดีพิพาทนี้

ทั้งนี้ ศาลปกครองได้วางหลักในการพิจารณาความผิด กรณีเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏอย่างชัดเจนว่าได้เกิดการแตกความสามัคคีขึ้นอย่างไร หากแต่ข้อความที่เผยแพร่ได้ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ และการประเมินผลการปฏิบัติงานว่า ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ หรือพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนโดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ซึ่งไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม ย่อมอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารงานบุคคล และสร้างความแตกแยกระหว่างหมู่ข้าราชการ ก็เข้าข่ายมีความผิดในฐานดังกล่าวได้ รวมถึงอาจเข้าข่ายความผิดฐานประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควรด้วย

ทั้งนี้ หากเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ในการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยไม่เป็นธรรม จนก่อให้เกิดความคับข้องใจ ควรดำเนินการร้องทุกข์เป็นหนังสือภายในเวลาที่กำหนด อันเป็นการใช้สิทธิ ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาทบทวนอีกครั้ง...ซึ่งผู้บังคับบัญชาพึงประเมิน ผลงานโดยยึดถือตามหลักคุณธรรมเป็นสำคัญ เพราะจะทำให้การทำงานในภาพรวมขององค์กรขับเคลื่อนไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความเชื่อมั่นต่อองค์กร อันจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่ประเทศชาติและ สังคมอย่างยั่งยืน

.....
(อ้างอิง : จากเว็บไซต์ศาลปกครอง <http://www.admincourt.go.th/> เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)